

**OGŁOSZENIE O ZMIANIE PROSPEKTU INFORMACYJNEGO
UNIFUNDUSZE
FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO OTWARTEGO
Z DNIA 31 MAJA 2012 R.**

Niniejszym Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. ogłasza o zmianach w Prospekcie funduszu UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego. Zmiany są następujące:

- 1) Na stronie tytułowej Prospektu zmieniono zdanie dotyczące aktualizacji tekstu jednolitego Prospektu, nadając mu następujące nowe brzmienie:**

„Niniejszy prospekt informacyjny sporządzony został w Warszawie w dniu 22 stycznia 2007 r. i zaktualizowany: 11 czerwca 2007 r., 3 października 2007 r., 6 grudnia 2007 r., 13 grudnia 2007 r., 19 grudnia 2007 r., 23 lipca 2008 r., 2 września 2008 r., 04 września 2008 r., 2 grudnia 2008 r., 2 stycznia 2009 r., 15 maja 2009 r., 28 maja 2009 r., 23 czerwca 2009 r., 17 sierpnia 2009 r., 19 listopada 2009 r., 8 grudnia 2009 r., 1 lutego 2010 r., 11 lutego 2010 r., 12 lutego 2010 r., 3 marca 2010 r., 12 maja 2010 r., 14 maja 2010 r., 31 maja 2010 r., 15 czerwca 2010 r., 1 lipca 2010 r., 15 sierpnia 2010 r., 1 października 2010 r., 22 października 2010 r., 18 listopada 2010 r., 30 listopada 2010 r., 31 grudnia 2010 r., w dniu 12 stycznia 2011 r., w dniu 18 lutego 2011 r., w dniu 9 marca 2011 r., w dniu 4 kwietnia 2011 r., w dniu 16 maja 2011 r., w dniu 31 maja 2011 r., w dniu 16 sierpnia 2011 r., w dniu 1 września 2011 r., w dniu 18 października 2011 r., w dniu 28 listopada 2011 r., w dniu 29 grudnia 2011 r., w dniu 12 stycznia 2012 r., w dniu 29 marca 2012 r., w dniu 1 maja 2012 r. oraz w dniu 31 maja 2012 r.

Tekst jednolity został sporządzony w Warszawie w dniu 31 maja 2012 r.”.

- 2) Treść Prospektu Informacyjnego została zaktualizowana o wykresy obrazujące wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 2, 3, 5, 10 lat.**
- 3) Treść Prospektu Informacyjnego została zaktualizowana o wykresy obrazujące informacje o średnich stopach zwrotu oraz rocznych stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 2, 3, 5 i 10 lat**
- 4) W Rozdziale I Prospektu (Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w prospekcie) w pkt 3 zaktualizowano podpisy osób składających oświadczenie.**

5) W Rozdziale II Prospektu zmieniono pkt 4 nadając mu następujące brzmienie:

„Na dzień 31 grudnia 2011 r. wysokość i składniki kapitału własnego Towarzystwa były następujące:

Kapitał własny	96 388 047,39 zł
Kapitał podstawowy	21 687 900,00 zł
Kapitał zapasowy	43 719 236,64 zł”.

6) W Rozdziale II Prospektu zmieniono pkt 7.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Małgorzata Góra-Dubiela – pełniąca funkcję Prezesa Zarządu,
Zbigniew Jakubowski – pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu,
Małgorzata Popielewska- pełniąca funkcję Członka Zarządu.”.

7) W Rozdziale II Prospektu zmieniono pkt 7.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wszystkimi Subfunduszami wydzielonymi w Funduszu zarządza Zespół Zarządzania Aktywami i Doradztwa Inwestycyjnego wyodrębniony w Towarzystwie, w którym zatrudnieni są następujący zarządzający:

Zbigniew Jakubowski,
Ryszard Rusak,
Dariusz Lasek,
Andrzej Czarnecki,
Tomasz Matras,
Maciej Kik,
Robert Burdach,
Marek Warmuz,
Krzysztof Izdebski,
Robert Ślepaczuk.”.

8) W Rozdziale II Prospektu zmieniono pkt 9. nadając mu następujące brzmienie:

„ENERGA Trading Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty
UniFundusze Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty
UniSystem Fundusz Inwestycyjny Zamknięty”

9) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 11.1.1.3. ppkt. 7 lit. e) nadając mu następujące brzmienie:

„dla dłużnych papierów wartościowych, listów zastawnych, kwitów depozytowych notowanych na zagranicznym Aktywnym Rynku, w tym wyznaczoną przez zastosowanie odpowiedniej metody estymacji wartości godziwej, takiej jak:

- i) oszacowanie korekty wartości godziwej za pomocą BGN (Bloomberg Generic), jeżeli model ten nie odzwierciedla wartości godziwej danego składnika lokat to,
- ii) oszacowanie korekty wartości godziwej za pomocą kursu BVAL (Bloomberg Valuation).

Jeżeli żadna z powyższych metod nie odzwierciedla wartości godziwej, wówczas korekta dokonywana jest w oparciu o metody przedstawione w lit. c) powyżej.”.

10) W treści Prospektu zaktualizowane zostały oświadczenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

11) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 12.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;

- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

12) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 13.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub

nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie

ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahań oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahań kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahań wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahań oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów

Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót

rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.”.

13) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 13.2 nadając mu następujące brzmienie:

„13.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahan (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach

niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.– ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami polegające na niezrealizowaniu przez gwaranta zobowiązań wobec emitenta papierów wartościowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Funduszu.

13.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym

terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

14) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 15.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 1,05%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.”.

15) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 16.1. nadając mu następujące brzmienie:

„16.1 Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 1 825 003 tys. zł.”.

16) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 17.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

17) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 18.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję

rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego

poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej

negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahań ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.”.

18) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 18.2. nadając mu następujące brzmienie:

„18.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahań (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

18.2.2 Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek

Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący

mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.”.

19) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 20.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 1,26%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.”.

20) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 21.1. nadając mu następujące brzmienie:

„21.1. Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 584 942 tys. zł.”.

21) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 22.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;

- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

22) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 23.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu dolara względem walut obcych mogą przekładać się na wahania

wyrażonych w dolarach cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.. Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych

instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

□ ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.“.

23) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 23.2. nadając mu następujące brzmienie:

„23.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu

będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

23.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę

na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć

charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku. Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

24) W Rozdziale III Prospektu skreślono ppkt 25.1. ust 5.

25) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 25.1 ust. 6 nadając mu następujące brzmienie:

„W przypadku wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny w złotych, kwota w USD podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego USD do złotego ustalonego przez NBP i przyjętego przez Subfundusz dla ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z dnia odkupienia Jednostek Uczestnictwa.“.

26) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 25.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 3,03%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.”.

27) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 26.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 21 255 tys. zł.”.

28) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 27.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na

niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

29) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 28. nadając mu następujące brzmienie:

„28.Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

28.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego

poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu

będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę

jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów

finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

28.2 Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

28.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów

zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie

28.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku. Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.”.

30) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 29. nadając mu następujące brzmienie:

„Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- są zainteresowani inwestycją umożliwiającą partycypowanie w zyskach z rynku akcji emitentów z Europy Środkowowschodniej oraz z rynku papierów dłużnych,
- mają 3 letni horyzont inwestycyjny,
- są zainteresowani inwestycją o wysokiej płynności,
- akceptują małe ryzyko inwestycyjne.”.

31) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 30.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 1,89%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.

32) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 31.1. nadając mu następujące brzmienie:

„31.1.Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 117 504 tys. zł.”.

33) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 32.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować

odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;

- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

- 34) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 33. nadając mu następujące brzmienie:
„33. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu**

33.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu

co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona

zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności

spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;

□ ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

□ ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

33.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

33.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie

sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie

33.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w

systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku. Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

35) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 35.3 nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 2,75%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Następujące koszty operacyjne Subfunduszu nie zostały włączone do Wskaźnika Kosztów Całkowitych:

- opłaty transakcyjne,
- wartości świadczeń dodatkowych,
- opłaty ponoszone w związku z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa,
- inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów.”.

36) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 36.1. nadając mu następujące brzmienie:

„36.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 553 351 tys. zł.”.

37) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 37.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

**38) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 38. nadając mu następujące brzmienie:
„38 Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu**

38.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe

może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na

Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej

struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

□ w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;

□ w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut

□ w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;

□ ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

□ ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów

finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

38.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

38.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów

zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie

38.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

39) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 40.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 3,02%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.”.

40) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 41.1. nadając mu następujące brzmienie:

„41.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 779 407 tys. zł.”.

41) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 57.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu

ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane

Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

42) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 58.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez

fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz

Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w

określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahań i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahań ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.”.

43) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 58.2. nadając mu następujące brzmienie:

„58.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahań (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem

Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

58.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

44) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 60.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 4,16%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.”.

45) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 61.1. nadając mu następujące brzmienie:

„61.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 55 632 tys. zł.”.

46) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 61.3. poprzez dodanie ppkt. 4 w następującym brzmieniu:

„Od 31 maja 2012 r.: 30% CECEEUR Composite Index, 40% RDX Index, 30% ISE National 30 w zł.”.

47) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 77.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych

przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;

- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

48) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 78.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów

papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach

nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy

kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

□ ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.”.

49) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 78.2. nadając mu następujące brzmienie:

„78.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż

zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

78.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób

mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa

Subfunduszu Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

50) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 80.3 nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 3,50%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.”.

51) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 81.1. nadając mu następujące brzmienie:

„81.1Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.
Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 38 576 tys. zł.”.

52) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 87.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;

- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

53) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 88.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub

nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Zuwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie

wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko

płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem

regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;

□ ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

□ ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.”.

54) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 88.2. nadając mu następujące brzmienie:

„88.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje

również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

88.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia

działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku. Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“

- 55) **W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 90.3. nadając mu następujące brzmienie:**

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 3,32%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.”.

56) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 91.1. nadając mu następujące brzmienie:

„91.1 Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 30 569 tys. zł.”.

57) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 92.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy

kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;

4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;

5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;

6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;

7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

58) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 93.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej

realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj

emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów

Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) **Ryzyko kredytowe**

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów

finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut

- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia. Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.“.

59) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 93.2. nadając mu następujące brzmienie:

„93.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym

spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów

Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

93.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku. Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

60) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 95.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 2,65%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.“.

61) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 95.8. nadając mu następujące brzmienie:

„Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.“.

62) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 96.1. nadając mu następujące brzmienie:

„96.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 345 312 tys. zł.“.

63) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 97.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą

cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.”.

64) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 98.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za

granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na

wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w

przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym

Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.“.

65) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 98.2. nadając mu następujące brzmienie:

„98.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

98.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajęcia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć

charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku. Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

66) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 100.3. nadając mu następujące brzmienie:

„Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2011 r. wyniosła 3,19%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.”.

67) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 101.1. nadając mu następujące brzmienie:

„**101.1 Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r.** Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2011 r. wyniosła 42 532 tys. zł.”.

68) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 102.5. nadając mu następujące brzmienie:

„Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.“.

69) W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 103.1. nadając mu następujące brzmienie:

„Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko

jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym

zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono

głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.”.

70) **W Rozdziale III Prospektu zmieniono pkt 103.2. nadając mu następujące brzmienie:**

„103.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne

(ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

103.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.“.

- 71) **W Rozdziale V Prospektu w pkt 2. zaktualizowano listę podmiotów, które pośredniczą w zbywaniu i odkupywaniu przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa.**

Zmiany wchodzi w życie w dniu ukazania się ogłoszenia.